

SVARĪGA SAISTĪBU ATRUNA: Informācijai, kas atrodama šajā interneta lapā, ir informatīvs raksturs, tā nerada atbildību tās autoram un ir pakļauta autortiesību aizsardzībai

TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2007. gada 8. novembrī (*)

Augu aizsardzības līdzekļi – Paralēls imports – Atļaujas laist tirgū izsniegšanas procedūra – Pieļaujamība – Nosacījumi – Samērīguma principa ievērošana

Apvienotās lietās C-260/06 un C-261/06

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam,

ko *cour d'appel de Montpellier* (Francija) iesniedza ar lēmumiem, kas pieņemti 2006. gada 24. maijā un kas Tiesā reģistrēti 2006. gada 15. jūnijā, kriminālprocesos pret

Daniel Escalier (C-260/06),

Jean Bonnarel (C-261/06).

TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], tiesneši Dž. Arestis [*G. Arestis*], E. Juhāss [*E. Juhász*], J. Malenovskis [*J. Malenovský*] un T. fon Danvics [*T. von Danwitz*] (referents),

ģenerālvokāte V. Trstenjaka [*V. Trstenjak*],

sekretārs R. Grass [*R. Grass*],

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- Eskaljē [*Escalier*] un Bonarela [*Bonnarel*] vārdā – Ž. P. Monteno [*J.-P. Montenot*], advokāts,
- Francijas valdības vārdā – Ž. de Bergess [*G. de Bergues*] un R. Lūsli-Suransa [*R. Loosli-Surrans*], pārstāvji,
- Grieķijas valdības vārdā – G. Kanelopuls [*G. Kanellopoulos*] un S. Papajoanu [*S. Papaioannou*], pārstāvji,
- Nīderlandes vadības vārdā – H. H. Sevenstere [*H. G. Sevenster*], pārstāve,
- Somijas valdības vārdā – A. Gimareša-Purokoski [*A. Guimaraes-Purokoski*], pārstāve,
- Eiropas Kopienu Komisijas vārdā – B. Stromskis [*B. Stromsky*], pārstāvis,

noklausījusies ģenerālvokātes secinājumus tiesas sēdē 2007. gada 10. jūlijā,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu attiecas uz EKL 28. un 30. panta, kā arī 1991. gada 15. jūlija Padomes Direktīvas 91/414/EEK par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū (OV L 230. lpp., 1. lpp., turpmāk tekstā – "direktīva") interpretāciju.

- 2 Šie lūgumi tika iesniegti saistībā ar kriminālprocesiem pret Eskaljē [*Escalier*] un Bonarelu [*Bonnarel*], kas tiek apsūdzēti par to, ka viņi nav ievērojuši Francijas tiesību aktus par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū, glabāšanu un izmantošanu.

Atbilstošās tiesību normas

Kopienas tiesiskais regulējums

- 3 Saskaņā ar EKL 28. pantu dalībvalstu starpā ir aizliegti importa kvantitatīvie ierobežojumi un citi pasākumi ar līdzvērtīgu iedarbību. Tomēr atbilstoši EKL 30. pantam ir atļauti importa aizliegumi vai ierobežojumi dalībvalstu starpā, kas pamatojas tostarp uz cilvēku veselības un dzīvības aizsardzības, kā arī dzīvnieku un augu aizsardzības apsvērumiem, ja tie nav ne patvaļīgas diskriminācijas, ne Kopienas iekšējās tirdzniecības slēptas ierobežošanas līdzekļi.
- 4 Direktīva ievieš vienveidīgus noteikumus par atļaujas laist tirgū (turpmāk tekstā – “ALT”) augu aizsardzības līdzekļus izsniegšanas nosacījumiem un procedūrām, kā arī to pārskatīšanu un atsaukšanu. Tās mērķis ir ne tikai saskaņot noteikumus par šo produktu atļaušanas nosacījumiem un procedūrām, bet arī nodrošināt augstus standartus cilvēku un dzīvnieku veselības, kā arī vides aizsardzībai pret apdraudējumiem un risku, ko rada šo produktu slikti kontrolēta izmantošana. Direktīva arī ir vērsta uz to, lai novērstu šķēršļus šo produktu brīvai apritei.
- 5 Direktīva attiecas uz tirdzniecībai paredzēto augu aizsardzības līdzekļu atļaušanu, laišanu tirgū, izmantošanu un kontroli Eiropas Kopienā. Atbilstoši tās 2. panta 10. punktam “laišana tirgū” ir jebkura piegāde – par maksu vai bez maksas –, izņemot uzglabāšanu, kurai seko aizsūtīšana no Kopienas teritorijas. Šajā direktīvā augu aizsardzības līdzekļa ieviešanu šajā teritorijā uzskata par laišanu tirgū.
- 6 Atbilstoši direktīvas 3. panta 1. punktam:
 “Dalībvalstis paredz, ka augu aizsardzības līdzekļus nedrīkst laist tirgū un izmantot šo valstu teritorijās, ja vien tās nav atļāvušas attiecīgo līdzekli saskaņā ar šo direktīvu, [..].”
- 7 Direktīvas 4. pantā tostarp noteikti nosacījumi, kuriem jāatbilst augu aizsardzības līdzeklim, lai tas tiktu atļauts. Saskaņā ar šo pašu pantu atļaujai jānosaka prasības attiecībā uz laišanu tirgū un līdzekļa izmantošanu un tā var tikt piešķirta tikai uz noteiktu laiku, kas nepārsniedz desmit gadus. Tās var jebkurā laikā pārskatīt un, pastāvot noteiktiem apstākļiem, tās ir jāanulē. Ja dalībvalsts atsauc ALT, tā par to nekavējoties informē atļaujas turētāju.
- 8 Turklāt direktīvas 3. panta 4. punktā un 16. pantā paredzēta īpaša kontrole attiecībā uz katra līdzekļa klasificēšanu, iepakojšanu un marķēšanu. Tādējādi atbilstoši direktīvas 16. pantam uz visiem augu aizsardzības līdzekļu iepakojumiem ir skaidri un neizdzēšami jānorāda: augu aizsardzības līdzekļa tirdzniecības zīme vai nosaukums; ALT turētāja nosaukums un adrese, ALT numurs, kā arī virkne norādījumu, piemēram, par īpašo cilvēku, dzīvnieku vai vides apdraudējumu raksturu, kā arī drošības pasākumiem to aizsardzībai, izmantošanu un visiem īpašajiem nosacījumiem, kādos to var lietot, kā arī lietošanas pamācība.
- 9 Dalībvalstij, kurai iesniedz ALT pieteikumu par jau citā dalībvalstī atļautu augu aizsardzības līdzekli, atbilstoši direktīvas 10. panta 1. punktam ir ar noteiktiem nosacījumiem un pieļaujot izņēmumus jāatturas pieprasīt tādu pārbaudi un analīzi veikšanu, kuras jau ir veiktas saistībā ar līdzekļa atļaušanu citā dalībvalstī.
- 10 Saskaņā ar direktīvas 17. panta pirmo daļu:
 “Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus tirgū laisto augu aizsardzības līdzekļu un to izmantošanas oficiālai pārbaudīšanai, lai noskaidrotu, vai tie atbilst šīs direktīvas prasībām un jo īpaši prasībām par atļaušanu un etiķetē sniegto informāciju.”

Valsts tiesiskais regulējums

- 11 Atbilstoši Lauku kodeksa [*Code rural*] L. 253-1. pantam:

“Ir aizliegts laist tirgū, izmantot un gala patērētājam glabāt augu aizsardzības līdzekļus bez atļaujas

laist tirgū [..].”

12 Augu aizsardzības līdzekļu ALT izsniegšanas nosacījumi Francijā ir noteikti ar 1994. gada 5. maija Dekrētu Nr. 94-359 par augu aizsardzības līdzekļu kontroli (1994. gada 7. maija *JORF*, 6683. lpp.), kas tika pieņemts, transponējot direktīvu valsts tiesību sistēmā.

13 2001. gada 4. aprīļa Dekrēta Nr. 2001/317, ar kuru ievieš vienkāršotu izsniegšanas procedūru atļaujai laist tirgū Eiropas Ekonomikas zonas izcelsmes augu aizsardzības līdzekļus (2001. gada 14. aprīļa *JORF*, 5811. lpp.), kas kodificēts Lauku kodeksa R. 253-52–R. 253-55. pantā, 1. pantā noteikts:

“Tāda Eiropas Ekonomikas zonas izcelsmes augu aizsardzības līdzekļa ieviešana valsts teritorijā, kuram jau ir saskaņā ar direktīvu [..] izsniegta atļauja laist tirgū un kas ir identisks produktam, kas šē turpmāk tiek saukts par “ references produktu”, ir atļauta ar šādiem nosacījumiem:

References produktam ir jābūt atļaujai laist tirgū, ko izsniedzis par lauksaimniecību atbildīgais ministrs, piemērojot iepriekš minētā 1994. gada 5. maija dekrēta I, III un IV nodaļas nosacījumus.

Valsts teritorijā ievesta produkta identiskumu ar references produktu novērtē, ņemot vērā šādus trīs kritērijus:

- abu produktu kopīga izcelsme tādā ziņā, ka tos ražojusi, izmantojot to pašu formulu, tā pati sabiedrība vai uzņēmumi, kas ir saistīti vai kas darbojas, pamatojoties uz licenci;
- ražošana, izmantojot to pašu aktīvo vielu vai vielas;
- abu produktu līdzīga iedarbība, ņemot vērā atšķirības, kas var pastāvēt lauksaimniecības, augu aizsardzības vai vides, tostarp klimatisko apstākļu, līmenī, kas saistītas ar produktu izmantošanu.”

14 Atbilstoši 2001. gada 17. jūlija ministra Lēmuma par Dekrēta Nr. 2001-317 piemērošanu (2001. gada 27. jūlija *JORF*, 12091. lpp.) 1. pantam jebkurai personai, kas pieprasa ALT Eiropas Ekonomikas zonas izcelsmes augu aizsardzības līdzekli, sava pieprasījuma pamatojumam jāiesniedz lietas materiāli, kuri ietver formulāru, kurā norādīta šī lēmuma pielikumā ietvertajā sarakstā iekļautā informācija, produkta, kuram tiek lūgta atļauja laist tirgū kā paralēlu importu, etiķetes uzmetums franciski, kā arī importēto produktu oriģinālā etiķete.

15 Šī ministra lēmuma pielikumā paredzēts, ka katram šāda produkta ALT pieprasītājam sava pieprasījuma pamatojumam jāsniedz informācija par importētāja identitāti, importētā produkta un references produkta identifikāciju, produkta, par kuru ir pieprasījums, paredzēto izmantošanu, kā arī importa identifikāciju franciski un attiecīgajam produktam Francijā piedāvāto tirdzniecības zīmi.

Pamata prāvas un prejudiciālie jautājumi

16 No lēmumiem par prejudiciālā jautājuma uzdošanu izriet, ka Francijas tiesās tika uzsāktas kriminālās tiesvedības pret diviem vīnkopjiem – Eskaljē [*Escalier*] (lieta C-260/06) un Bonarelu [*Bonnarel*] (lieta C-261/06), kuri tiek apsūdzēti par to, ka viņu turējumā ar mērķi tos izmantot atradās lauksaimniecībā izmantojami pretparazītu līdzekļi, kuriem nebija ALT. Eskaljē turklāt tiek apsūdzēts par šādu līdzekļu izmantošanu, un Bonarels – par to, ka viņš ir atteicies šos līdzekļus iznīcināt. Abās lietās runa ir par Spānijas izcelsmes līdzekļiem.

17 Ar 2005. gada 15. jūnija spriedumiem *Tribunal de grande instance de Carcassonne* (Karkasonas apgabaltiesa) apsūdzētos atzina par vainīgiem iepriekš minēto noziegumu izdarīšanā un piesprieda katram no viņiem nosacītu naudas sodu EUR 1500 apmērā. Eskaljē un Bonarels šos spriedumus pārsūdzēja *Cour d'appel de Montpellier* (Monpeljē apelācijas tiesa).

18 Gan pirmās instances tiesā, gan apelācijas instances tiesā Eskaljē un Bonarels atsaucās uz to, ka attiecīgie produkti jau ir saņēmuši ALT Francijā attiecībā uz citiem importētajiem vai arī ir līdzīgi citiem references produktiem, kas šajā dalībvalstī ir atļauti. Tāpat viņi apgalvoja, ka vienkāršotā ALT izsniegšanas procedūra un Lauku kodeksa noteikumi, uz kuriem pamatojās pret viņiem vērsta kriminālvajāšana, nav piemērojami lauksaimniekiem, kas [šos produktus] importē nevis tirdzniecības mērķiem, bet gan pašu izmantošanai. Turklāt šī procedūra nav atbilstoša Kopienų

tiesībām vai vismaz ir nesamērīga tās smagnējā rakstura un izmaksu dēļ.

- 19 Karkasonas apgabaltiesa, kā arī Monpeljē apelācijas tiesa konstatēja, ka Francijas likumdevēja noteiktās vienkāršotās ALT izsniegšanas procedūras mērķis ir nodrošināt, ka tirgū netiek laisti produkti, kas rada risku cilvēkiem, dzīvniekiem vai videi. Saskaņā ar šo tiesu teikto šādas procedūras mērķis ir saskaņot brīvas aprites Kopienā principu ar nepieciešamību ļaut katrai dalībvalstij nodrošināt sabiedrības veselības un vides aizsardzību, ņemot vērā tostarp vietējās īpatnības. Tās piebilst, ka direktīva neparedz nekādas atšķirības starp paralēlo importu, kas veikts tirdzniecības mērķiem, un privātpersonu personīgiem mērķiem, proti, tikai pašu lietošanai veiktu paralēlo importu.
- 20 Uzskatot, ka tās iztiesājamo lietu iznākums ir atkarīgs no Francijas tiesību aktu saderīguma ar Kopienas tiesībām, Monpeljē apelācijas tiesa nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus, kas ir identiski lietās C-260/06 un C-261/06:

- “1) Gadījumā, ja kādā dalībvalstī augu aizsardzības līdzekļu importam no kādas citas dalībvalsts, kurā šim līdzeklim jau ir izsniegta [ALT] atbilstoši direktīvai [..], tiek noteikta vienkāršota procedūra [ALT] izsniegšanai, lai pārbaudītu, vai importētais līdzeklis atbilst 1999. gada 11. marta spriedumā [lietā C-100/96 *British Agrochemicals Association, Recueil*, I-1499. lpp.] noteiktajām identiskuma prasībām – vai šai dalībvalstij ir tiesības piemērot uzņēmējam jau minēto vienkāršoto atļaujas procedūru, ja:
- importētājs ir lauksaimnieks, kurš līdzekli importē vienīgi vairākām, tomēr skaita ziņā nedaudzām sava lauksaimniecības uzņēmuma vajadzībām, un kurš tādējādi neveic šī līdzekļa laišanu tirgū šī jēdziena komerciālajā izpratnē;
 - par ieviešanas atļauju uzskatāmā vienkāršotā ALT procedūra ir individuāla katram uzņēmējam/izplatītājam, kura pienākums ir apzīmēt ievesto līdzekli ar savu preču zīmi un samaksāt par šo procedūru nodevu EUR 800 apmērā[?]
- 2) Gadījumā, ja uz šo pirmo jautājumu tiek sniegta noraidoša atbilde, vai 2005. gada 26. maija spriedums lietā C-212/03 [Komisija/Francija, *Recueil*, I-4213. lpp.] attiecībā uz personīgo zāļu importu, ko veic privātpersonas, var tikt transponēts attiecībā uz augu aizsardzības līdzekļiem, ko importē lauksaimnieki tikai savu lauksaimniecības uzņēmumu vajadzībām?”

- 21 Ar Tiesas priekšsēdētāja 2006. gada 12. jūlija rīkojumu lietas C-260/06 un C-261/06 tika apvienotas rakstveida un mutvārdu procesā, kā arī galīgā sprieduma pieņemšanai.

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

- 22 Ar savu pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai tad, ja dalībvalsts pakļauj citas dalībvalsts, kurā šis produkts ir atļauts, izcelsmes augu aizsardzības līdzekļa importu vienkāršotai ALT izsniegšanas procedūrai, kura ir domāta, lai noteiktu tā identiskumu references produktam, kas šajā importētājā dalībvalstī jau ir atļauts, tā var piemērot šādu procedūru, ja uzņēmējs ir lauksaimnieks, kas šo produktu importē tikai sava lauksaimniecības uzņēmuma vajadzībām, šī procedūra ir individuāla katram uzņēmējam, kura pienākums ir apzīmēt ievesto līdzekli ar savu preču zīmi, un par šo procedūru jāmaksā nodeva EUR 800 apmērā.
- 23 Šajā ziņā jāatzīmē, ka direktīvas iedibinātā sistēma nebalstās uz citās dalībvalstīs jau izsniegto ALT augu aizsardzības līdzekļiem savstarpēju atzīšanu no dalībvalstu puses, bet gan uz pienākumu iegūt šiem produktiem atļauju, kuras izsniegšana ietilpst dalībvalstu kompetencē, kurām nav saistošas citā dalībvalstī piešķirtās ALT.
- 24 Tādējādi, atbilstoši šajā direktīvā, it īpaši tas 3. panta 1. punktā, noteiktajiem principiem un neraugoties uz EK līguma noteikumiem par preču brīvu apriti, neviens augu aizsardzības līdzeklis nevar tikt laists tirgū un izmantots dalībvalstī, ja pirms tam šim līdzeklim nav atbilstoši direktīvai izsniegta šīs dalībvalsts kompetentas iestādes ALT. Šāda prasība ir spēkā arī tad, ja attiecīgajam līdzeklim jau ir citas dalībvalsts kompetentas iestādes izsniegta ALT, jo direktīva pieprasa, lai iepriekš izsniegta atļauja tiktu saņemta no katras dalībvalsts, kurā šis līdzeklis tiek laists tirgū un izmantots, kompetentās iestādes (šajā sakarā skat. 1998. gada 17. septembra spriedumu lietā C-400/96 *Harpegnies, Recueil*, I-5121. lpp., 26. punkts).

- 25 Tomēr gadījumā, kad dalībvalstī tiek pieprasīta ALT augu aizsardzības līdzeklim, kurš jau ir atļauts citā dalībvalstī, šai pirmajai valstij atbilstoši direktīvas 10. panta 1. punktam ar noteiktiem nosacījumiem un pieļaujot izņēmumus ir jāatturas pieprasīt tādu pārbaudi un analīzi atkārtotu veikšanu, kuras jau ir veiktas saistībā ar līdzekļa atļaušanu šajā citā dalībvalstī, tādējādi ļaujot ietaupīt laiku un izmaksas, kas nepieciešamas prasīto datu iegūšanai.
- 26 No tā izriet, ka no šīs direktīvas izrietošais augu aizsardzības līdzekļa importētājam uzliktais pienākums pirms šī līdzekļa nodošanas trešo personu rīcībā iegūt atbilstoši direktīvai izsniegtu ALT principā nevar tikt uzskatīts par EKL 28. pantā aizliegto tirdzniecības starp dalībvalstīm ierobežojumu (skat. attiecībā uz zālēm 2003. gada 11. decembra spriedumu lietā C-322/01 *Deutscher Apothekerverband, Recueil*, I-14887. lpp., 48., 52. un 53. punkts, kā arī 2004. gada 29. aprīļa spriedumu lietā C-150/00 Komisija/Austrija, *Recueil*, I-3887. lpp., 56. un 57. punkts). Šis pats secinājums attiecas arī uz aizliegumu importētājās dalībvalsts teritorijā izmantot līdzekli, kas nav pirms tam ticis atļauts.
- 27 Tādējādi uzņēmējs, kurš ir ieguvis tādas dalībvalsts, kurā šis līdzeklis ir likumīgi laists tirgū, pamatojoties uz šīs dalībvalsts kompetentas iestādes uzsniegtu ALT, izcelsmes augu aizsardzības līdzekli, nevar šo līdzekli importēt citā dalībvalstī, lai to laistu tirgū vai izmantotu, ja vien viņam nav šajā pēdējā valstī likumīgi izsniegtas ALT.
- 28 Savukārt tad, ja tāda augu aizsardzības līdzekļa, kuram ir citā dalībvalstī atbilstoši direktīvas noteikumiem izsniegta ALT, importēšana dalībvalstī ir paralēls imports attiecībā pret augu aizsardzības līdzekli, kuram importēšanas valstī jau ir ALT, direktīvas noteikumi par ALT izsniegšanas procedūru nav piemērojami (attiecībā uz zālēm skat. 1996. gada 12. novembra spriedumu lietā C-201/94 *Smith & Nephew and Primecrown, Recueil*, I-5819. lpp., 21. punkts, un attiecībā uz augu aizsardzības līdzekļiem – iepriekš minēto spriedumu lietā *British Agrochemicals Association*, 31. punkts). Uz šādu situāciju tomēr attiecas Līguma noteikumi par preču brīvu apriti.
- 29 Dalībvalstīm tomēr jāpārlicinās, vai tāda augu aizsardzības līdzekļa, kuram citā dalībvalstī ir ALT, importēšana ir paralēls imports attiecībā pret augu aizsardzības līdzekli, kuram importēšanas valstī jau ir ALT, jo tām ir jāraugās, lai tiktu ievēroti direktīvā noteiktie pienākumi un aizliegumi (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *British Agrochemicals Association*, 33. punkts).
- 30 Gadījumā, ja attiecīgais augu aizsardzības līdzeklis ir uzskatāms par tādu, kurš jau ir atļauts importētājā dalībvalstī, šis valsts kompetentajām iestādēm jāļauj šim attiecīgajam līdzeklim izmantot tirgū jau esošajam produktam izsniegto ALT, ja vien tam nerunā pretī apsvērumi par cilvēku un dzīvnieku veselības un vides efektīvu aizsardzību (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Smith & Nephew and Primecrown*, 29. un 32. punkts, kā arī iepriekš minēto spriedumu lietā *British Agrochemicals Association*, 36. punkts). Tādējādi augu aizsardzības līdzeklis, kas ievests dalībvalsts teritorijā kā paralēls imports, nevar ne automātiski, ne absolūti un bez nosacījumiem izmantot ALT, kas izsniegta augu aizsardzības līdzeklim, kas jau ir šīs dalībvalsts tirgū.
- 31 Gadījumā, ja augu aizsardzības līdzeklis nevar tikt uzskatīts par tādu, kurš jau ir atļauts importētājā dalībvalstī, tā var izsniegt šim produktam ALT tikai, ja ir ievēroti direktīvā noteiktie nosacījumi (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Smith & Nephew and Primecrown*, 30. punkts, kā arī iepriekš minēto spriedumu lietā *British Agrochemicals Association*, 37. punkts), vai arī aizliegt to laist tirgū un izmantot.
- 32 No iepriekš minētā izriet, ka dalībvalstīm ir pienākums piemērot augu aizsardzības līdzekļu importam to teritorijā izskatīšanas procedūru, kas, kā šajā gadījumā, var būt t.s. "vienkāršotas" procedūras formā, kuras mērķis ir pārliecināties, vai līdzeklim ir nepieciešama ALT, vai arī tas uzskatāms par tādu, kurš jau ir atļauts importētājā dalībvalstī. Šajā sakarā šīs dalībvalsts kompetentajām iestādēm pēc ieinteresēto personu pieprasījuma ir jāpārbauda, vai tās var ļaut attiecīgajam līdzeklim izmantot ALT, kura izsniegta augu aizsardzības līdzeklim, kurš jau ir šīs valsts tirgū.
- 33 Kā to atzīmējusi ģenerālvokāte savu secinājumu 40.–47. punktā un kā to apgalvo gan dalībvalstis, kuras Tiesai iesniegušas savus apsvērumus, gan Eiropas Kopienu Komisija, šie secinājumi ir spēkā neatkarīgi no importa mērķa un tādējādi tie ir piemērojami arī lauksaimniekiem, kas importē šos līdzekļus vienīgi izmantošanai savā lauksaimniecības uzņēmumā.
- 34 Ja lauksaimnieki būtu atbrīvoti no pienākuma ievērot vienkāršoto ALT izsniegšanas procedūru, izvērtēšana par to, vai līdzeklis var izmantot ALT, kas izsniegta citam augu aizsardzības līdzekli,

būtu tikai pašu lauksaimnieku ziņā. Taču, pirmkārt, šo izvērtējumu, ņemot vērā primārus sabiedrības interešu apsvērumus, kas saistīti ar cilvēku un dzīvnieku veselības, kā arī vides aizsardzību, un šī sprieduma 30. punktā minētos apsvērumus, var veikt tikai importētājas dalībvalsts kompetentās iestādes. Otrkārt, lauksaimniekam visos gadījumos nebūs piemērotu līdzekļu, lai ārpus šim mērķim paredzētās procedūras ietvariem veiktu šādu izvērtēšanu, uz kuru varētu pajauties.

35 Turklāt šāds atbrīvojums liktu apšaubīt ne tikai ar direktīvu iedibināto sistēmu, saskaņā ar kuru augu aizsardzības līdzekļu laišanai tirgū ir jāsaņem iepriekšēja atļauja, bet arī dalībvalstīm it īpaši atbilstoši direktīvas 3. panta 1. punktam un 17. pantam uzliktā kontroles mehānisma efektivitāti.

36 Tādējādi dalībvalstij ir tiesības pieprasīt, lai personai, kas vēlas veikt importu, kas ir paralēls attiecībā pret tās teritorijā jau atļautu augu aizsardzības līdzekli, būtu piemērojama vienkāršotā ALT izsniegšanas procedūra pat tad, ja šis importētājs ir lauksaimnieks, kas šo līdzekli importē tikai sava lauksaimniecības uzņēmuma vajadzībām.

37 Kas attiecas uz jautājumu, vai ar Kopienu tiesībām ir saderīgi tas, ka ALT, kas izsniegta vienkāršotās procedūras rezultātā, ir individuāla, kā arī importētāja pienākumu piešķirt apzīmēt ievesto līdzekli ar savu preču zīmi un samaksāt par šādu procedūru nodevu EUR 800 apmērā, jāatgādina, ka kompetentajām valsts iestādēm ir pienākums nodrošināt, ka tiek stingri ievērots Kopienu tiesiskā regulējuma būtiskais mērķis, proti, cilvēku un dzīvnieku veselības, kā arī vides aizsardzība. Tomēr samērīguma princips pieprasa, lai, aizsargājot preču brīvu apriti, attiecīgais tiesiskais regulējums tiktu piemērots tikai tiktāl, ciktāl tas ir nepieciešams izvirzītā mērķa aizsargāt vidi un cilvēku un dzīvnieku veselību sasniegšanai (2002. gada 10. septembra spriedums lietā C-172/00 *Ferring, Recueil*, I-6891. lpp., 34. punkts, un 2004. gada 1. aprīļa spriedums lietā C-112/02 *Kohlpharma, Recueil*, I-3369. lpp., 14. punkts).

– Par ALT individuālo raksturu

38 Šajā ziņā, kā to atzīmējusi ģenerāladvokāte savu secinājumu 49. un 50. punktā un kā norāda Nīderlandes un Somijas valdības, ņemot vērā augu aizsardzības līdzekļu bīstamību un ar to izmantošanu saistīto risku, nepieciešamība efektīvā un uzticamā veidā pārliecināties par direktīvas prasību ievērošanu var pamatot ALT individuālo raksturu.

39 Mērķis, saskaņā ar kuru nekāda augu aizsardzības līdzekļu izmantošana nevar notikt dalībvalsts teritorijā, ja tie nav tikuši pakļauti šīs valsts kompetento iestāžu veiktas kontroles procedūrai, jo šāda izmantošana ir pakļauta ALT paredzētajiem nosacījumiem, var tikt sasniegts tikai tad, ja visiem uzņēmējiem ir pienākums pakļauties vienkāršotajai ALT izsniegšanas procedūrai neatkarīgi no tā, vai viņu nodoms ir nodot importēto līdzekli trešo personu rīcībā vai izmantot pašiem savām vajadzībām.

40 Ja paralēlā importa kontekstā ALT būtu piesaistīta tikai importētajam produktam un nevis importētāja personai, viņa pienākums būtu veikt nepieciešamās pārbaudes. Ja uzņēmējiem tiktu ļauts bez jebkādas iepriekšējas kontroles nodot trešo personu rīcībā vai izmantot augu aizsardzības līdzekli, kam jau bijusi piemērota vienkāršotā ALT izsniegšanas procedūra, pieaugtu šī līdzekļa nepareizas vai nepienācīgas izmantošanas risks. Pirmkārt, netiktu nodrošināts, ka importētāji veic uzticamas pārbaudes par to, vai un ar kādiem nosacījumiem paralēli importētais augu aizsardzības līdzeklis var izmantot citam produktam jau izsniegtu ALT. Otrkārt, attiecīgās dalībvalsts kompetentās iestādes arī nevarētu efektīvi kontrolēt, kā tiek ievēroti stingrie noteikumi par augu aizsardzības līdzekļu marķēšanu un iepakojšanu, kuru mērķis tostarp ir nodrošināt to pareizu izmantošanu.

41 Turklāt ALT var tikt pārskatītas un anulētas. Šādos gadījumos, kā to atzīmēja gan ģenerāladvokāte savu secinājumu 50. punktā, gan arī Francijas valdība, dalībvalstīm atkarībā no ALT anulēšanas iemesliem jāspēj nodrošināt iespējami ātru visu tās teritorijā esošo attiecīgo līdzekļu atsaukšanu, kas nebūtu iespējams, ja ALT nebūtu individuāls raksturs un ja tikai produkta pirmais paralēlais imports būtu pakļauts vienkāršotajai ALT izsniegšanas procedūrai.

42 No iepriekš minētā izriet, ka ir pamatoti, ka vienkāršotajā izsniegšanas procedūrā izsniegtai ALT ir individuāls raksturs.

43 Tādējādi importētāju var pakļaut vienkāršotajai ALT izsniegšanas procedūrai pat tad, ja paralēli importētais produkts jau ir saņēmis ALT attiecībā uz citu paralēlo importētāju. Tomēr, tiklīdz importētājas dalībvalsts kompetentās iestādes ir konstatējušas šāda produkta identiskumu ar references produktu, administratīvajiem soļiem, kas jāveic paralēlajam importētajam vienkāršotās ALT izsniegšanas procedūras ietvaros, ņemot vērā samērīguma principu, nebūtu jāpārsniedz

pieprasījuma izsniegt ALT iesniegšanu. Šādā pieprasījumā jānorāda references produkts, kā arī apņemšanās ievērot ar izmantošanu saistītos nosacījumus, kas noteikti references produktam izsniegtajā ALT. Kompetentajai iestādei lēmums jāpieņem laikā, kas nepārsniedz šī pieprasījuma izskatīšanai noteikti nepieciešamo. Šī laika ilgums var būt atkarīgs no iespējami veicamajām pārbaudēm, ja šai iestādei ir informācija, kas norāda, ka paralēli importēto produktu var izmantot apstākļos kas atšķiras no references produkta izmantošanas apstākļiem.

– Par pienākumu apzīmēt ar preču zīmi

44 Attiecībā uz pienākumu apzīmēt paralēli importēto augu aizsardzības līdzekli ar uzņēmēja preču zīmi Francijas valdība, ko atbalsta Nīderlandes valdība, apgalvo, ka Francijas tiesību akti neuzliek šādu pienākumu. Atbilstoši ministra 2001. gada 17. jūlija lēmuma pielikumam tie tikai pieprasa, lai pieprasījuma izsniegt ALT pamatojumam tiktu norādīta "tirdzniecības zīme, kas tiek piedāvāta Francijas produktam, par kuru iesniegts pieprasījums".

45 Šajā ziņā jāatzīst, ka šāds pienākums, vai būtu runa par tirdzniecības zīmes piešķiršanu attiecīgajam produktam, vai tā apzīmēšanu ar uzņēmēja preču zīmi, nav ne piemērots, ne nepieciešams, lai sasniegtu cilvēku un dzīvnieku veselības, kā arī vides aizsardzības mērķus tāda paralēla importa gadījumā, kas tiek veikts ar mērķi produktu izmantot tikai lauksaimniecības uzņēmuma vajadzībām.

46 No tā izriet, ka šis pienākums nevar tikt uzskatīts par attaisnotu ar cilvēku un dzīvnieku veselības, kā arī vides aizsardzības apsvērumiem tādos gadījumos kā tie, par kuriem ir runa pamata prāvās, un tātad attiecīgajām personām to nevar uzlikt.

– Par pienākumu samaksāt nodevu EUR 800 apmērā

47 Attiecībā uz nodevu, kas augu aizsardzības līdzekļu paralēla importa gadījumā jāmaksā uzņēmējam par vienkāršoto ALT izsniegšanas procedūru, Francijas valdība apgalvo, ka [nodevas lielumu] EUR 800 apmērā attaisno tas, ka kompetentā iestāde sistemātiski pārbauda visas lietas un veic pārbaudes, vēršoties pie citu dalībvalstu kompetentajām iestādēm.

48 Lai arī tas tā ir, ka pārbaudes, vēršoties pie eksportētājas dalībvalsts kompetentajām iestādēm, var izrādīties nepieciešamas, lai varētu novērtēt, vai augu aizsardzības līdzeklis ir pietiekami līdzīgs importētājā dalībvalstī jau atļautam references produktam, šāds solis, ņemot vērā samērīguma principu, principā nevar būt attaisnots attiecībā uz visiem pieprasījumiem izsniegt ALT, kas iesniegti par to pašu produktu, attiecībā uz kuru šāda atļauja jau ir izsniegta citam uzņēmējam. Kā atzīts šī sprieduma 43. punktā, šādā gadījumā administratīvajiem soļiem principā nebūtu jāpārsniedz pieprasījuma izsniegt ALT iesniegšana. Tomēr nevar izslēgt, ka papildu pārbaudes var izrādīties nepieciešamas, ja attiecīgajai iestādei ir iemesli uzskatīt, ka produkts, kuru paredzēts paralēli importēt, var tikt izmantots apstākļos kas atšķiras no references produkta izmantošanas apstākļiem un ja pastāv risks, ka paralēlais importētājs var neievērot references produktam izsniegtajā ALT noteiktās prasības tā laišanaī tirgū un izmantošanai. Tādējādi vienkāršotā ALT izsniegšanas procedūra atkarībā no veicamajiem soļiem kompetentajām iestādēm dažādos gadījumos var radīt atšķirīgas izmaksas.

49 Kas attiecas augu aizsardzības līdzekļa paralēlajam importētājam vienkāršotās ALT izsniegšanas procedūras gadījumā uzliktās nodevas apmēru, tam jābūt atkarīgam no izmaksām, ko radījusi pārbaude vai administratīvie soļi, kas nepieciešami ALT pieteikuma izskatīšanai. Šī prasība tomēr nevar izslēgt šādu izmaksu novērtējumu fiksētas summas veidā, ja dalībvalsts ievēro samērīguma principu. Valsts tiesai ir jānovērtē, vai, ņemot vērā visus pamata prāvu apstākļus, šī prasība ir izpildīta.

50 Šādos apstākļos uz pirmo jautājumu jāatbild, ka dalībvalsts var pakļaut citas dalībvalsts, kurā šim produktam jau ir šāda atļauja, izcelsmes augu aizsardzības līdzekļa paralēlu importu vienkāršotai ALT izsniegšanas procedūrai, ja importu veic lauksaimnieks tikai sava lauksaimniecības uzņēmuma vajadzībām, un šādi piešķirtā ALT ir katram uzņēmējam individuāla. Šādu atļauju nevar pakļaut nosacījumam, ka importētais produkts ir jāapzīmē ar attiecīgā uzņēmēja preču zīmi, ja šis uzņēmējs ir lauksaimnieks, kas veic paralēlo importu tikai sava lauksaimniecības uzņēmuma vajadzībām. Šādu atļauju nevar pakļaut nosacījumam par tādas nodevas samaksu, kura nav atkarīga no izmaksām, ko radījusi pārbaude vai administratīvie soļi, kas nepieciešami atļaujas pieteikuma izskatīšanai. Tomēr ir pieļaujams šādu izmaksu novērtējums fiksētas summas veidā, ievērojot samērīguma principu.

Par otro jautājumu

- 51 Ar savu otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai iepriekš minētais spriedums lietā Komisija/Francijsa var tikt transponēts attiecībā uz tādu augu aizsardzības līdzekļu paralēlu importu, ko veic lauksaimnieki tikai savu lauksaimniecības uzņēmumu vajadzībām. Šis spriedums ir par Francijas tiesību aktu par Francijā likumīgi izrakstītu zāļu importu personīgām vajadzībām, kas netiek veikts ar personiskā transporta palīdzību, saderīgumu ar Līguma noteikumiem par preču brīvu apriti.
- 52 Ņemot vērā uz pirmo jautājumu sniegto atbildi, uz otro iesniedzējtiesas uzdoto jautājumu nav jāatbild.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 53 Attiecībā uz lietas dalībniekiem pamata lietā šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtā palāta) nospriež:

Dalībvalsts var pakļaut citas dalībvalsts, kurā šim produktam jau ir šāda atļauja, izcelsmes augu aizsardzības līdzekļa paralēlu importu vienkāršotai atļaujas laist tirgū izsniegšanas procedūrai, ja importu veic lauksaimnieks tikai sava lauksaimniecības uzņēmuma vajadzībām, un šādi piešķirtā atļauja laist tirgū ir katram uzņēmējam individuāla. Šādu atļauju nevar pakļaut nosacījumam, ka importētais produkts ir jāapzīmē ar attiecīgā uzņēmēja preču zīmi, ja šis uzņēmējs ir lauksaimnieks, kas veic paralēlo importu tikai sava lauksaimniecības uzņēmuma vajadzībām. Šādu atļauju nevar pakļaut nosacījumam par tādas nodevas samaksu, kura nav atkarīga no izmaksām, ko radījusi pārbaude vai administratīvie soļi, kas nepieciešami atļaujas pieteikuma izskatīšanai. Tomēr ir pieļaujams šādu izmaksu novērtējums fiksētas summas veidā, ievērojot samērīguma principu.

[Paraksti]

* Tiesvedības valoda – franču.